

Україна
Більшівцівська селищна рада
XLII сесія восьмого скликання

РІШЕННЯ

від 20 липня 2026 року
№ 6474

селище Більшівці

Про затвердження Програми природоохоронних заходів з охорони навколишнього природного середовища Більшівцівської територіальної громади та Зведеного плану природоохоронних заходів на 2026-2028 роки

Відповідно до Бюджетного кодексу України та керуючись статтею 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», селищна рада **вирішила:**

1. Затвердити «Програму природоохоронних заходів з охорони навколишнього природного середовища Більшівцівської територіальної громади на 2026-2028 роки» (додається).
2. Затвердити Зведений план природоохоронних заходів фонду охорони навколишнього природного середовища у складі бюджету Більшівцівської територіальної громади на 2026-2028 роки (додається).
3. Фінансовому відділу селищної ради відповідно до розпоряджень голови здійснювати фінансування заходів, передбачених Програмою в межах наявного фінансового ресурсу.
4. Контроль за виконанням рішення покласти на постійну комісію з питань планування, фінансів, бюджету та соціально-економічного розвитку (Микола СТАНІСЛАВСЬКИЙ) та постійну комісію з питань житлово-комунального господарства, комунальної власності, містобудування, будівництва, земельних відносин та охорони природи (Юрій ГЛАДКОВСЬКИЙ).

Селищний голова

Василь Саноцький

ПРОГРАМА
природоохоронних заходів з охорони навколишнього середовища
Більшівцівської територіальної громади на 2026-2028 роки

ПАСПОРТ
програми природоохоронних заходів з охорони навколишнього середовища
Більшівцівської територіальної громади на 2026-2028 роки

Ініціатори розроблення Програми	Більшівцівська селищна рада
Розробник Програми	Більшівцівська селищна рада
Нормативно-правові документи	Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища»
Відповідальний виконавець Програми	Більшівцівська селищна рада
Учасники (співвиконавці) Програми	Більшівцівська селищна рада, старостинські округи (за списком), КП «Більшівці ЕКО»
Строк виконання Програми	2026 -2028 роки
Перелік бюджетів, які беруть участь у виконанні Програми	Бюджет Більшівцівської селищної ради Обласний бюджет (фонд ОНПС)
Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми	43,392 млн. грн.
Коштів інших джерел	Кошти не заборонені чинним законодавством України

1. Загальні положення

Програма природоохоронних заходів з охорони навколишнього природного середовища Більшівцівської територіальної громади на 2023-2025 роки (далі - Програма) розроблена відповідно до законодавчих та нормативно-правових документів, а саме: Конституції України, Земельного кодексу України, Водного кодексу України, Законів України «Про місцеве самоврядування», «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про охорону атмосферного повітря», «Про відходи», «Про рослинний світ», «Про тваринний світ», «Про екологічну мережу», «Про природно-заповідний фонд України», постанови Кабінету Міністрів України від 17.09.1996 року №1147 «Про затвердження Переліку видів діяльності, що належить до природоохоронних заходів», постанови Кабінету Міністрів України від 30.03.1998 року №391 «Про затвердження Положення про державну систему моніторингу довкілля», постанови Кабінету Міністрів України від 14.08. 2019 року №827 «Деякі питання здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря», розпорядження Кабінету Міністрів України від 08.11.2017 року №820-р «Про схвалення Національної стратегії управління відходами в Україні до 2030 року», розпорядження Кабінету Міністрів України від 20.02.2019 року №117-р «Про затвердження Національного плану управління відходами до 2030 року», розпорядження Кабінету Міністрів України від 30.03.2016 року №271-р «Про затвердження Національного плану дій щодо боротьби з деградацією земель та опустеленням», Стратегії розвитку Івано-Франківської області на 2021-2027 роки, Стратегії розвитку Більшівцівської територіальної громади до 2026 року.

Програмою реалізується системний підхід до вирішення екологічних проблем через врахування характерних для громади природних умов, загроз екологічній безпеці природного та техногенного характеру, соціально-економічних умов та міжнародним зобов'язанням.

Основними завданнями реалізації цієї Програми є запобігання надзвичайним ситуаціям, зменшення негативного впливу на довкілля промислових та житлово-комунальних об'єктів, розвиток екомережі та збереження біорізноманіття, збереження навколишнього природного середовища, оцінка та покращення його екологічного стану.

Незадовільний стан атмосферного повітря на території громади обумовлений недотриманням підприємствами та установами технологічного режиму експлуатації пилогазоочисного обладнання. Для вирішення даних проблем необхідне впровадження нової системи регулювання викидів забруднюючих речовин від стаціонарних та пересувних джерел забруднення, дотримання умов виданих дозволів на викиди. Основним забруднювачем повітря традиційно залишаються підприємства з виробництва та розподілення електроенергії.

Не менш важливим питанням що потребує невідкладного вирішення, є переробка промислових та побутових відходів.

Актуальним залишається питання збереження водних ресурсів. Це пов'язано, насамперед, із забрудненням водних об'єктів стічними водами, нераціональне використання прісної води.

Основними проблемами забруднення поверхневих вод на території громади є:

- а) скид неочищених та недостатньо очищених стічних вод;
- б) відсутність водоохоронних зон та прибережно-захисних смуг водних об'єктів.

Скид неочищених та недостатньо очищених комунальних та промислових стоків відбувається внаслідок фізичного зносу очисних споруд та відсутності коштів на будівництво, ремонт та їх реконструкцію. Внаслідок тривалої експлуатації без необхідного поточного ремонту систем водопостачання та водовідведення водопровідно-каналізаційне господарство знаходиться в незадовільному стані, а в деяких місцях і в аварійному.

Збереження біотичного та ландшафтного різноманіття шляхом створення нових та вдосконалення існуючих заповідних територій, формування екологічної мережі є одним із пріоритетних напрямів розвитку заповідної справи. Важливим надбанням від впровадження концепції екомережі є можливість оптимізувати природно-ресурсний потенціал, насамперед рекреаційний, туристичний та біоресурсний.

Одним із найважливіших напрямів реалізації сучасної екологічної політики як на державному так і на регіональному рівні є залучення громадськості до розв'язання екологічних проблем та інформаційно-просвітницька робота з різними групами населення.

Підставою для розроблення Програми є існування проблем на території населених пунктів Більшівцівської територіальної громади, розв'язання яких потребує залучення бюджетних коштів усіх рівнів, пошук інвестиційних коштів для здійснення природоохоронних заходів, координації спільних дій органу самоврядування, підприємств, установ, організацій та населення.

Аналіз наслідків ігнорування екологічних проблем свідчить, що природні екологічні ресурси не спроможні самостійно компенсувати наслідки безвідповідальної виробничої та побутової діяльності людини. Вищевказане дає змогу зробити висновок, що проведення на селищному рівні природоохоронних заходів є життєво необхідним, оскільки забезпечує для жителів 16 населених пунктів Більшівцівської територіальної громади безпечні умови проживання.

2. Мета Програми

Програма розроблена з метою реалізації державної політики в галузі охорони довкілля, забезпечення екологічної безпеки, захисту життя і здоров'я мешканців населених пунктів Більшівцівської територіальної громади від негативного впливу, зумовленого забрудненням навколишнього природного середовища, досягнення гармонії взаємодії суспільства і природи.

3. Стан екологічної ситуації на території Більшівцівської територіальної громади та обґрунтування необхідності реалізації Програми

Екологічна ситуація на території населених пунктів Більшівцівської територіальної громади характеризується відносною стабільністю показників - однак багато проблем потребують вирішення:

1. Несанкціоноване розміщення твердих побутових відходів населення є суттєвим чинником негативного впливу на земельні та водні ресурси територіальної громади і здоров'я людей. Накопичення побутового сміття в лісозахисних смугах впродовж автомобільних доріг, в лісонасадженнях, поблизу річок Нараївка, Гнила Липа, потічків «Уїздського» та «Млинівка», водойм - і є одним із потенційних джерел забруднення довкілля являючи собою велику загрозу навколишньому природному середовищу та підлягають утилізації. Тому одним із пріоритетних питань захисту навколишнього природного середовища на території громади є організація робіт по екологічно безпечному збиранню, перевезенню відходів для подальшої їх утилізації та локалізація стихійних звалищ.

2. Стан озеленення на території Більшівцівської територіальної громади потребує подальшого розширення та коригування. Насадження обмеженого користування представлені озеленими територіями присадибної забудови, загальноосвітніх закладів, дитячих садків, стадіону і т. п.

Актуально на сьогодні є забезпечення обслуговування зелених насаджень в межах жилої забудови (прибудинкових територій житлових масивів, впродовж доріг та населених пунктів).

3. Збереження природно-заповідного фонду, а саме будівництво, обладнання, реконструкція і розширення та утримання об'єктів парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва (Парк пам'яті борцям за незалежність України площею 6,2 га отримав Статус парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва згідно з рішенням обласної ради від 08.06.2012 року № 555-15/2012). Проведення даних заходів необхідні з метою збереження та відтворення природних екологічних систем і пов'язаних з діяльністю установ. Перспектива створення рекреаційно-туристичних зон на території с. Поділля, с. Яблунів, с. Нараївка, та рекреаційно-відпочинкових зон на території старостинських округів.

4. Проведення заходів з захисту від підтоплення та затоплення, направлених на запобігання розвитку небезпечних геологічних процесів, усуненню або зниженню до допустимого рівня їх негативного впливу на території і об'єктах населених пунктів Більшівцівської територіальної громади.

5. Будівництво каналізаційних мереж та споруд як один із важливих і основних етапів при зведенні будь-якого об'єкта або будівлі та збереження екологічного стану території. Адже дана комунікація відповідає за збір, транспортування, видалення рідких і твердих продуктів людської життєдіяльності, побутових, господарських і стічних рідин з подальшим очищенням або утилізацією, а стічні води перед скиданням у водойми повинні

бути очищені на очисних спорудах, тому важливим є будівництво очисних споруд глибокого біологічного очищення стічних вод.

6. Природоохоронна (екологічна) пропаганда — вплив на світогляд, орієнтацію, мотивацію, поведінку і настрої населення з метою ослаблення дій, спрямованих на знищення природи, а також на формування і підтримку природоохоронних переконань, знань, навичок і соціальної активності людей для дій, спрямованих на захист природи.

4. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, обсягів та джерел фінансування, строки виконання Програми

Оптимальним шляхом для розв'язання проблеми є проведення ефективної і цілеспрямованої діяльності щодо охорони навколишнього природного середовища, забезпечення екологічної безпеки, раціонального використання і відтворення природних ресурсів на перспективу. Засобами для розв'язання проблеми з реалізації Програми передбачається фінансування з фонду охорони навколишнього природного середовища, бюджету Більшівцівської територіальної громади та інших джерел, незаборонених законодавством (коштів підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності, розташованих або зареєстрованих на відповідній території, а також коштів населення).

Основним джерелом фінансування Програми є одержані трансферти з Івано-Франківського обласного фонду охорони навколишнього природного середовища (обласний бюджет) та місцевих бюджетів територіальних громад, акумуляція коштів місцевого фонду охорони навколишнього середовища за рахунок надходження екологічного податку та інші джерела фінансування, не заборонені законодавством. Фонд охорони навколишнього середовища утворюється у відповідності з Положенням про фонд охорони навколишнього природного середовища Більшівцівської селищної територіальної громади (додаток до Програми). Виконання Програми розраховано на 2026-2028 роки.

5. Перелік завдань та заходів Програми та результативні показники

Враховуючи реальний стан довкілля, який сформувався на території населених пунктів територіальної громади, основними завданнями програми та пріоритетними напрямками екологічної політики селищної ради є:

1. Запобігання забруднення підземних та поверхневих вод, проведення заходів із запобігання підтоплення та затоплення територій. Заборона осушення природних водойм та земель. Приведення водойм до естетичного стану, створення відпочинкових зон, проведення заходів для розширення представників флори та фауни.

2. Покращення санітарно-екологічного стану водних об'єктів, проведення берегозахисних заходів та створення захисних прибережних смуг.

3. Покращення санітарно-екологічного стану природних джерел, окультурення та ремонт громадських криниць.

4. Покращення якості питної води, недопущення потрапляння до джерел питної води каналізаційних стоків, проведення аналізів питної води в населених пунктах громади.

5. Зменшення викидів забруднюючих речовин та покращення стану атмосферного повітря, недопущення самовільного спалювання рослинних та тваринних залишків.

6. Збереження природно-заповідного фонду, створення рекреаційно-туристичних зон.

7. Охорона і раціональне використання земель. Заборона самовільного розорювання пасовищ, сінокосів, прибережних смуг.

8. Проведення благоустрою населених пунктів Більшівцівської громади, проведення озеленення.

9. Розвиток сфери поводження з твердими побутовими відходами. Придбання сміттєвих контейнерів для мешканців громади. Вирішення питання залучення інвесторів для встановлення сміттєпереробної лінії.

10. Екологічна освіта і виховання. Проведення тематичних занять в закладах освіти громади залучивши спеціалістів Галицького національного природного парку, управління екології та природних ресурсів обласної державної адміністрації, Державної екологічної інспекції Карпатського округу. Висвітлення екологічних питань на сайті селищної ради.

6. Очікувані результати заходів програми

Впровадження заходів по реалізації Програми дозволить досягти наступних результатів:

- підтримка в належному санітарно-екологічному стані джерел питної води, забезпеченню належної якості і в достатній кількості питною водою населення Більшівцівської територіальної громади, проведення очищення стічних вод шляхом будівництва очисних споруд та каналізаційних мереж.

- покращення охорони та стану земель шляхом проведення природоохоронних заходів, формування рекреаційних зон, проведення заходів з берегоукріплення та формування захисних смуг, недопущення деградації земель.

- підвищення рівня організації роботи з населенням щодо поводження з твердими побутовими відходами, забезпечення переробки та утилізації відходів.

- покращення стану зелених насаджень на території Більшівцівської територіальної громади за рахунок знесення аварійних дерев та сухостою, озеленення вулиць на території громади, формування природно-заповідного фонду.

7. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Координацію та контроль за ходом виконання Програми здійснює Більшівцівська селищна рада.

ПОЛОЖЕННЯ

про фонд охорони навколишнього природного середовища

1. Фонд охорони навколишнього природного середовища (далі - Фонд) є складовою частиною бюджету Більшівцівської територіальної громади.

2. Фонд створено з метою фінансування природоохоронних заходів та заходів, пов'язаних з раціональним використанням і збереженням природних ресурсів (далі - природоохоронні та ресурсозберігаючі заходи).

3. Фонд формується за рахунок надходжень до бюджету Більшівцівської територіальної громади екологічного податку, грошових стягнень за шкоду, заподіяну порушенням законодавства про охорону навколишнього природного середовища внаслідок господарської та іншої діяльності, субвенцій з інших місцевих бюджетів на здійснення природоохоронних заходів та інших джерел, визначених законодавством.

4. Контроль за надходженням на використання коштів Фонду здійснює фінансовий відділ Більшівцівської селищної ради.

5. Головний Розпорядник коштів Фонду – Більшівцівська селищна рада.

6. Кошти Фонду використовуються для фінансування природоохоронних заходів фонду охорони навколишнього природного середовища Програми, які затверджується сесією селищної ради, відповідно до "Переліку видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів", затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 вересня 1996 року № 1147.

7. Витрати фонду та касове виконання бюджету Більшівцівської територіальної громади за видатками Фонду провадиться в межах надходження коштів до нього у встановленому законодавством порядку.

8. Кошти Фонду використовуються згідно Паспортів бюджетних програм та кошторисом витрат на відповідний бюджетний рік з урахуванням вимог постанови Кабінету Міністрів України від 17 вересня 1996 року №1147 "Про затвердження переліку видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів".

9. Контроль за цільовим використанням коштів Фонду здійснює головний розпорядник коштів. Головний розпорядник коштів: - одержує звіти від Виконавців природоохоронних заходів (Одержувачів бюджетних коштів) і аналізує ефективність витрачання коштів.

10. Невикористані у звітному році кошти Фонду у вигляді екологічного податку та грошових стягнень за шкоду, заподіяну порушенням законодавства про охорону навколишнього природного середовища внаслідок господарської та іншої діяльності вилученню не підлягають, переходять на наступний рік і використовуються на цілі, передбачені цим Положенням.

Кошти невикористаної субвенції на здійснення природоохоронних заходів повертаються надавачам трансфертів відповідно до умов укладених договорів про міжбюджетний трансферт.

11. Головний розпорядник коштів інформує населення про здійсненні природоохоронні заходи в межах звіту про свою діяльність перед територіальною громадою.